

det ganske jævnt og ligefrem, som den naturlige Mening af Ordene er, forekommer det mig at det ikke er i den Grad uantageligt, som den ærede Indenrigsminister og min ærede Ven for 9de Kreds (Estrup) vilde gjøre det til. Den ærede Minister mente, at det var uantageligt, fordi det vilde have til Følge, at, naar Indenrigsministeren een Gang havde givet et Eksempel og erkjendt, at Vilkaarene vare billige og antagelige, kunde han for evige Tider befri den paagjældende Godseier for at komme til at lide under Borttagelsen af Præmien. Det tror jeg nu er en mindre korrekt Opfattelse af den ærede Minister efter det Begreb, jeg har om Forretningsgangen i de Sager, en Ting, som naturligvis Indenrigsministeren — det indrømmer jeg — maa være langt bedre inde i end jeg; men jeg tror, at det gaar saaledes til, at, naar der er fket denne Afhændelse af 10 Gaarde, kommer der Forslag ind fra Godseierne, og, vil Indenrigsministeren da anerkjende, at Betingelserne ere opfyldte for at faae Præmien, saa faar Godseieren Præmien, men selvfølgelig kun for hvad der da er forelagt. Jeg tror ikke, at Indenrigsministeren efter Lovforslaget, naar det affattes overensstemmende med dette Forslag, vil kunne komme til at afgive en Kjendelse, der gaar ud over hans Tid og ud over det foreliggende Tilfælde. Jeg har ikke den Frygt, som min ærede Ven for 9de Kreds (Estrup) nærede for, at en Indenrigsminister skulde give saadanne Eksempel, hvorved han tog mest Hensyn til, hvad der kunde være en og anden Part behageligt. Jeg tror i det Hele taget ikke, at der er Fare for, at en Mand, der er Indenrigsminister, let vil føle sig fristet til at tage et saadant Hensyn, som efter min Mening selvfølgelig vilde være fuldstændig usvarligt; og jeg tror, at Loven, affattet efter Forslaget, ogsaa vil føre til, at Indenrigsministeren af sig selv vil indhente de Dplysninger, han maa indhente efter det Forslag, som den ærede Indenrigsminister har stillet, og som han fortrinnsvis anbefaler; men, som sagt, jeg skal ikke fastholde dette Barn, i hvis Træden i Live jeg ikke en Gang har havt den største Del. Dette skal jeg udtale overfor den ærede Ordførers Uttring om, at jeg dog vist

maatte føle mig kaldet til at være tilfreds med Forslaget. Jeg agter ikke at holde fast paa det, naar der foreligger andre Forslag, som jeg kan gaa ind paa. — Der var en Udtalelse af den ærede Minister og den ærede Ordfører, som ogsaa giver mig Anledning til en Bemærkning; det er Udtalelsen om, hvad der har været Meningen med Loven af 19de Februar 1861. Det tillader jeg mig at have en lille Emule Mening om, da jeg selv har været Medlem af det Udvalg, som Landsthinget dengang havde nedsat; men jeg maa paa det Bestemteste værgе mig imod, at man skulde tro, at jeg den Gang havde været mere noiseende end nu med at veie hvert enkelt Udtryk i en Betænkning saaledes, at jeg kunde anerkjende Rigtigheden, naar man paastaar at Betænkningen giver Lovens Indhold korrekt og fylldigere, end Lovens Ord. Jeg beder ærede Medlemmer at tage Loven, som den lyder og ligger for, og deri findes ikke det Mindste, som tyder paa, at man den Gang har tænkt paa, at det alene var til de Fæstere, som da sad ved Gaardene, at Salget skulde ske. Det var Meningen at opfordre Godseierne til ved frivillige Overenskomster at sælge, men ganske vist ikke alene til de daværende Fæstere, deres Børn og Svigerbørn osv.; jeg tror tværtimod at kunne paastaa med fuld Bestemthed, at man end ikke har tænkt paa, at Præmien ikke burde indrømmes Godseieren ogsaa da, naar han solgte til Folk, han havde sættet Gaarden til efter Emanationen af Loven af 19de Februar 1861. Det har glædet mig at høre, at saavel den ærede Minister som den ærede Ordfører i temmelig stærke Ord have anerkjendt det Forslag, for hvilket det ærede Medlem for 9de Kreds har været Ordfører, at de have erkjendt, at det er tydeligt og klart, at det ikke afhænger af noget Eksempel, at det altsaa er et Forslag, som man i saa Henseende kan gaa ind paa. Den Anbefaling, som Forslaget derved har faaet, har bestemt mig til at ville give det min Stemme, og det sker netop efter den ærede Ministers og den ærede Ordførers Anvisning. Jeg kan ikke Andet end i en vis Henseende paastjonne den ærede Ministers Endringsforslag, og navnlig burde